

Fira de Tardor

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Al poble de Navàs, especialment a la Plaça de l'Església i Plaça de l'Ajuntament.
Alçada:	365
Coordenades:	
Latitud:	41.89915
Longitud:	1.87996
UTM Est (X):	407094
UTM Nord (Y):	4639186

Classificació

Número de fitxa	08141 - 401
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Manifestació festiva
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX-XXI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Lúdic/Cultural
Titularitat	Pública
Fitxes associades:	
<u>Fira de Primavera</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dj., 29/07/2021 - 10:53

Descripció

Fira que es celebra a Navàs el tercer diumenge d'octubre. És una de les dues fires que es fan al poble (l'altra és la Fira de Primavera). Des de fa unes dècades aquesta fira s'ha reconvertit en un esdeveniment que gira entorn dels artesans i l'art popular, el comerç local i, darrerament, també el món de la vinya. En el nucli antic del poble, des del 2014 s'organitza la Mostra de verema i productes ecològics a la Plaça de l'Església. Al llarg de tot el dia, s'hi pot gaudir de diverses activitats i assistir a la presentació i degustació de vins ecològics, xafada de raïms, obtenció del most i elaboració de vi bullit. També es pot participar en el concurs de beure amb porró i gaudir de la música en directe. Al vespre se celebra un sopar amb productes ecològics i de proximitat, que es combina amb vins locals i s'amenitza amb música.

Les parades dels artesans es situen sota els porxos de la plaça de l'Ajuntament i s'acompanyen d'alguns actes de la cultura popular. En els darrers anys s'ha introduït una mostra d'economia social, solidària i cooperativisme, combinada amb un maridatge de productes produïts seguint aquests criteris. També s'ha iniciat la participació en el Festival TEST, un festival itinerant d'arts escèniques de petit format que potencia el talent emergent.

Observacions:

Fotografies facilitades per l'Ajuntament de Navàs

Història

Les fires de primavera i de tardor foren creades el 1933, sota l'impuls de l'Associació del Comerç i la Indústria, que va fer arribar a l'Ajuntament una petició per establir els dos esdeveniments. S'acordà que una fira es celebraria el tercer diumenge abans de la primera Pasqua i una altra el tercer diumenge d'octubre. Després de la guerra, però, la Fira de Primavera es canvià i passà a fer-se quinze dies després de Pasqua. La Fira de Tardor s'ha mantingut sempre en la mateixa data. En un principi l'Ajuntament proposava que les fires s'ubiquessin a la plaça de la que fou serradora del Victori (actual plaça de l'Ajuntament), però l'associació preferia el Passeig Ramon Vall i finalment aconseguí que aquesta fos l'opció triada.

En una primera etapa, de 1933 a 1938, l'organització anava a càrrec de l'Associació del Comerç i la Indústria, amb ajudes de l'Ajuntament. En aquest període inicial la Fira de Tardor era més pobre que la de Primavera. Comptava sobretot amb parades de marxants, però la fira d'animals no devia tenir gaire relleu.

En una segona etapa, de 1939 fins a 1981, es caracteritza per ser una típica fira de firaires. Els anys de la postguerra l'activitat comercial era poc important, però una mica més endavant, cap als anys 1950 i 60, la Fira de Tardor va tenir el seu moment d'esplendor i era més animada que la de Primavera. En aquesta etapa la fira es celebrava només el diumenge, al llarg de tot el dia, i l'organització requeia sobre l'Ajuntament. Un dels elements que més va dinamitzar la fira fou la tómbola de Domund (organització eclesiàstica dedicada a les missions), que es va fer per primera vegada el 1950. Entre 1955 i 1967 un dels actes més populars de la tómbola era un concurs de nines, que havien de ser vestides per les participants i després formaven part d'un concurs. La guanyadora era elegida Reina de la festa i presidia l'acte de repartiment de premis, i les nines, amb els seus vestits, s'exposaven a la Sala d'Actes del Casal (avui Escola Diocesana). En aquesta època els actes lúdics complementaris eren escassos: sardanes, actes esportius o jocs infantils.

A la dècada de 1980 la fira havia entrat en una cert declivi i el Cercle Artístic de Navàs en va impulsar la renovació introduint una Fira d'Artesania, organitzada per primera vegada el 1982 i que passà a ser l'element emblemàtic de la Fira de Tardor. Els impulsors van ser Josep Giralt Marsinyac i Miquel Oller Ferrer, del Cercle Artístic, entitat que es va encarregar d'organitzar les setze primeres edicions. Posteriorment en va prendre el relleu la regidoria de Promoció Econòmica. En aquesta nova etapa la fira

canvià de lloc i passà a fer-se a la plaça de l'Ajuntament, que ofereix un marc més idoni i amb més encant pel tipus de parades dels artesans, que queden aixoplugades sota els porxos de la plaça.

Els actes populars complementaris es concentren el diumenge de la fira, tot i que en els darrers anys se n'han fet també alguns dies abans o després. El 1992 es va introduir la trobada de puntaires. Des de 1998 la iniciativa de Comerç al carrer convida als botiguers a muntar una paradeta davant del seu establiment. També són presents a la fira algunes entitats amb les seves parades, i es programen actes populars complementaris, com ara balls d'esbarts, havaneres, castellers o gegants, així com actes culturals diversos. En comparació amb la Fira de Primavera, la de Tardor és més modesta en difusió, però continua sent un dels esdeveniments de referència del calendari de celebracions de Navàs. En els darrers anys s'hi ha sumat la promoció de productes ecològics i la mostra de la verema.

Bibliografia

BADIA MASGRAU, Josep M. (2007). *Fira de Primavera (1933-2007)*. 75 anys de fires a Navàs. Ajuntament de Navàs.

BADIA MASGRAU, Josep M. (2007). *Fira de Tardor (1933-2007)*. 75 anys de fires a Navàs. Ajuntament de Navàs.

Enllaços d'interès:

[Web Ajuntament de Navàs](#)

